

Mėnesinis informacinio saugumo naujienlaiškis kompiuterių naudotojams

El. laiškų siuntimo problemos ir būdai, padėsiantys jų išvengti

Apžvalga

El. paštas yra laikomas vienu iš pagrindinių bendravimo būdų tiek asmeniniame, tiek profesiniame žmonių gyvenime. Tačiau, naudojantis el. paštu, neretai galima prisidaryti problemų. Štai keturios, dažniausiai pasitaikančios klaidos, kurias žmonės daro siųsdami el. laiškus, ir būdai, padėsiantys jų išvengti.

Automatinis gavėjų laukelio užpildymas

Viena iš dažniausiai naudojamų el. pašto programos funkcijų yra automatinis gavėjų laukelio užpildymas. Įvedant el. pašto gavėjų vardus, programa automatiškai nurodo jų el. pašto adresus. Todėl jums reikia prisiminti ne visų savo kontaktinių asmenų el. pašto adresus, o tik jų vardus. Problema atsiranda tada, kai turite daugybę kontaktinių asmenų, kurių vardai turi panašią pradžią, nes įvedant vardus labai lengva suklysti, programai nurodant ne to žmogaus el. pašto adresą. Pavyzdžiui, ketinate išsiųsti labai konfidencialų el. laišką, skirtą buhalterijos skyriuje dirbančiai kolegei „Janet Roberts“, tačiau vietoj jos automatiškai nurodote savo vaiko futbolo trenerės „Janice Rodriguez“ el. pašto adresą. Taip išsiunčiate konfidencialią informaciją menkai pažįstamam asmeniui. Norėdami apsisaugoti, visada dukart patikrinkite nurodyto asmens vardą ir el. pašto adresą prieš išsiųsdami bet kokį konfidencialų el. laišką.

Atrašymas visiems

Be laukelio „To“ („Kam“), dar yra laukelis „CC:“. „CC:“ reiškia „Kopija“ (angl. Carbon Copy), leidžianti išsiųsti laiško kopiją papildomiems el. pašto gavėjams ir juos informuoti. Kai kas nors jums atsiunčia el. laišką, kurio „CC:“ laukelyje yra nurodyti kiti gavėjai, galite pasirinkti ar norite atrašyti tik pačiam siuntėjui ar atrašyti visiems asmenims, kurių el. pašto adresai yra nurodyti gautame el. laiške. Jei jūsų atsakymą sudaro konfidenciali informacija, tikriausiai norėsite atrašyti tik pačiam siuntėjui. Tačiau būkite atidūs prieš spausdami mygtuką „Reply“ („Atsakyti“). Labai lengva suklysti, paspaudus „Reply All“ („Atsakyti visiems“), nes tai reikštų, kad jūsų atsakymas bus išsiųstas visiems tame el. laiške nurodytiems gavėjams. Pakartosime tai dar kartą – siųsdami konfidencialų el. laišką arba į jį atrašydami, visada dukart patikrinkite, kam šį el. laišką siųsite prieš paspausdami mygtuką „Siųsti“.

Emocijos

Niekada nesiųskite el. laiškų, kai esate nusiminę, kadangi toks el. laiškas gali turėti įtakos ateityje, o galbūt dėl jo galite prarasti netgi draugystę ar darbą. Vietoj to, skirkite sau laiko, per kurį ramiai susidėliotumėte mintis. Jei norite išlieti jaučiamą nusivylimą, sukurkite naują el. laišką (tačiau įsitikinkite, jog „To“ skiltyje nėra nurodyta jokio asmens vardo ar el. pašto adres) ir parašykite viską, ką norite pasakyti. Tuomet atsistokite ir nueikite pasidaryti puodelį kavos arba tiesiog pasivaikščioti. Grįžę ištrinkite el. laišką ir pradėkite iš pradžių. Dar geriau, kad paskambinkite tam asmeniui arba, jei įmanoma, pasikalbėkite tiesiogiai. El. paštu gali būti sudėtinga suprasti jūsų toną ir ketinimus, todėl žodžiai geriau skambės telefonu arba kalbant asmeniškai. Prisiminkite, jog humorą ne visada galima tinkamai perteikti emociinguose el. laiškuose, todėl žmonės gali likti jūsų nesupratę.

Privatumas

Galiausiai, el. laišakai turi nedidelę privatumo apsaugą. Jūsų el. laišką gali perskaityti bet kuris asmuo, gavęs prie jo prieigą, kaip ir įprastu paštu siunčiamo atvirlaiškio atveju. Jūsų el. laišką galima paprastai persiųsti kitiems, paskelbti viešuose forumuose, išleisti, gavus teismo nutartį arba išplatinti, į serverį įsilaužus programišiams. Jei kažkam norite pasakyti kažką išties privataus, geriau pakelkite ragelį ir tam žmogui paskambinkite. Taip pat svarbu prisiminti, kad daugumoje šalių el. laiško turinį galima naudoti kaip įrodymą teisme. Galiausiai, jei el. laišką siunčiate iš darbinio kompiuterio, prisiminkite, kad jūsų darbdavys gali turėti teisę stebėti ir netgi skaityti jūsų el. pašto turinį, kai naudojatės darbo ištekliais.

Kviestinis redaktorius

Keith Palmgren yra saugumo specialistas, saugumo srityje turintis jau daugiau nei 30 metų patirtį. Taip pat jis yra „NetIP, Inc.“ įmonės generalinis direktorius ir SANS instituto penkių dienų SEC301 kurso „Kibernetinio saugumo įvadas“ autorius. <https://sans.org/sec301>.

Šaltiniai

Sustabdykite sukčiavimą:

<https://www.sans.org/u/lJj>

Socialinė inžinerija:

<https://www.sans.org/u/lJo>

Susitvarkykite savo el. laiškų gavėjų automatinio užpildymo sąrašus:

[Windows](#) [Mac](#)

OUCH! Yra leidžiamas SANS Security Awareness instituto ir platinamas pagal [Creative Commons BY-NC-ND 4.0 licensiją](#). Jums leidžiama naudoti ir platinti šį naujienlaiškį su sąlyga, kad niekas nebus keičiama. Norėdami gauti daugiau informacijos susisiekite su mumis www.sans.org/security-awareness/ouch-newsletter. Redaktoriai: Walt Scrivens, Phil Hoffman, Cathy Click, Cheryl Conley | Lietuvišką vertimą finansavo „Perlo“ įmonių grupė